

INLEIDING

VINCENT VAN GOGH is een wereldberoemde kunstenaar. Je hebt vast weleens een schilderij van hem gezien. *Zonnebloemen* bijvoorbeeld, of *De sterrennacht*. Als je vraagt wat mensen van hem weten, zegt bijna iedereen 'Dat van dat oor!' en 'Die arme kunstenaar; niemand begreep hem!'

Maar lang niet iedereen kent Vincents hele verhaal. Dat gaan wij jou hier vertellen. In dit boek loop je namelijk met Vincent mee van Z tot A: van Zundert in Brabant (daar werd hij geboren) naar Auvers-sur-Oise in Frankrijk (daar ging hij dood). We stoppen in heel veel plaatsen in Nederland, Engeland, België en Frankrijk. En is Vincents einde dan ook het einde van zijn verhaal? Gelukkig niet! Want voor heel veel mensen leeft Vincent van Gogh nog steeds voort. In zijn tekeningen en zijn schilderijen.

Vincent was zijn leven lang nieuwsgierig. Hij maakte graag zwerftochten door de natuur. Ook door steden en dorpen die hij nog niet kende. Maar er kwam altijd een moment dat hij weer weg wilde. Naar een ander dorp, een andere stad, een ander land.

Zo legde Vincent duizenden kilometers af. Lopend. Of met een koets, of een boot. Maar vooral: met de stoomtrein! Die was in zijn tijd nog heel modern. Toen Vincent werd geboren (in 1853) waren er nog niet zoveel spoorlijnen in Europa. Maar toen hij volwassen was, kon hij bijna overal met de trein naartoe. Supersnel! Hoewel... harder dan vijftig kilometer per uur gingen treinen nog niet.

Stoomtreinen vervoerden mensen, maar ook post. Brieven werden soms wel vier keer per dag bezorgd, in binnen- en buitenland. Heel handig, want telefoon of internet hadden mensen toen nog niet. Maar als je ver weg was van je familie en vrienden, wilde je natuurlijk tóch laten weten hoe het met je ging. Vincent ook. Vooral zijn jongere broer Theo kreeg elke week post. Vincent stuurde hem brieven, maar ook de tekeningen en schilderijen die hij maakte. En Theo bewaarde alles: elke brief, elk schilderij en elk schetsje en kladje. Daarom hebben we nu nog ongeveer 850 van Vincents schilderijen, 1300 tekeningen, en meer dan 800 brieven. Die vertellen allemaal een stukje van Vincents verhaal.

Vincent las liever een boek dan dat hij met de andere kinderen op het schoolplein speelde. En hij hield van de natuur. Urenlang zwierf hij over de hei, en door de weilanden, de bossen en de moerassen rond Zundert.

ZUNDEERT

1853-1864

Het geboortehuis

Op dit plaatje zie je **het huis waar Vincent is geboren**, midden in het dorp Zundert. Het huis bestaat al lang niet meer. Het werd meer dan honderd jaar geleden afgebroken. Toen wist nog niemand dat dit het geboortehuis van de beroemdste kunstenaar ter wereld was. Er is maar één foto waar het huis op staat. Deze. Dat is ook nog eens toevallig, want de fotograaf wilde de man in de koets fotograferen. Die vierde namelijk zijn honderdste verjaardag.

De ouders van Vincent waren heel deftig. Ze hadden flink wat personeel in huis: een dienstmeisje, twee koks en een tuinman. Elke dag maakte het gezin Van Gogh een wandeling door het dorp. **Vincent's moeder** in haar hoepelrok, en **zijn vader** met een hoge hoed op. Daarachter liepen dan de kinderen, allemaal in nette kleren. Vincent was het oudste kind. Hij had **drie zusjes en twee broertjes**. Met zijn jongere broertje Theo sliep hij in een zolderkamer. Samen in één bed.

MOEDER

VADER

De familie Van Gogh

Vincents vader was dominee van beroep. Op zondagen leidde hij de kerkdiensten. Dan vertelde hij mensen uit het dorp over God en de Bijbel. Dominee Van Gogh was heel geliefd. Als er in het dorp iemand ziek was, ging hij even op ziekenbezoek. Ook betaalde hij soms boodschappen voor arme mensen. En iedereen kende hem, want hij reed in een geel rijtuigje met een paard ervoor door het dorp.

Vincents moeder was altijd bezig met dingen in en om het huis. Ze leerde haar kinderen tekenen en knutselen en gaf hun spannende boeken te lezen. Dingen als smartphones, tablets of televisie waren nog niet uitgevonden. 's Avonds was er alle tijd om elkaar een boek voor te lezen, bordspelletjes te doen of om iemand een lange brief te schrijven.

Moeder Van Gogh vertelde haar kinderen van alles over planten en dieren. Fijn voor Vincent, want die hield enorm van de natuur. Hij zwierf urenlang over de hei en door de weilanden, de bossen en de moerassen rond Zundert. Of hij ging naar de beek waar hij watertorren en kevers ving. Dan prikte hij ze op in witte kartonnen dozen en schreef er daarna de namen bij. Die kende hij allemaal uit zijn hoofd. Net als zijn broertjes en zusjes hield hij veel van de tuin achter het huis. Er groeiden felgekleurde bloemen en er was een moestuin met struiken vol **frambozen** en aalbessen.

VINCENT †

Het eerste kind van vader en moeder Van Gogh werd helaas dood geboren. Hij heette ook Vincent. Zijn beroemde broer kwam een jaar later ter wereld, op precies dezelfde datum: 30 maart.

VINCENT

ANNA

THEO

LIES

WILLEMEN

COR

NEDERLAND

Noordzee

Zuiderzee

Amsterdam

Den Haag

IJssel

Zevenbergen

Tilburg

Zundert

Het gemeentehuis van Zundert.

Vincent woonde schuin tegenover de basisschool.

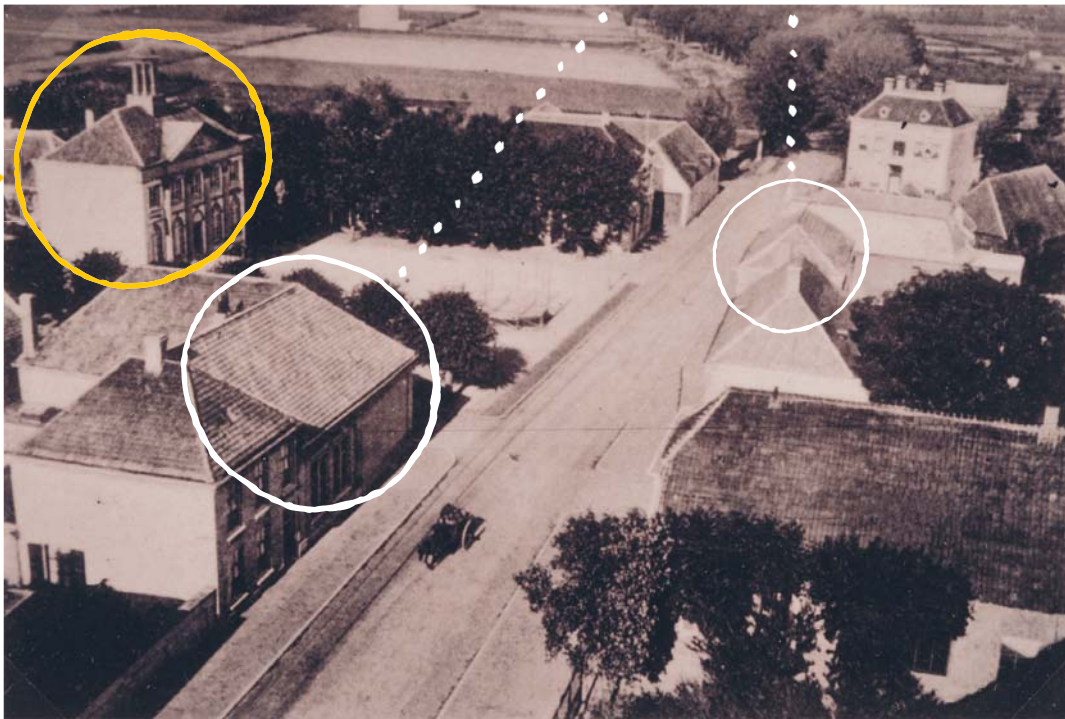

De school

Schuin tegenover **het huis** van de familie Van Gogh stond **de basisschool**. Hier leerden Vincent en zijn broertjes en zusjes lezen, schrijven en rekenen. Vincent was een gewone jongen, vertelden zijn schoolgenoten veel later toen Vincent al beroemd was. Niet iemand van wie je dacht: die wordt later

een beroemde schilder. Hij las liever een boek dan dat hij met andere kinderen op het schoolplein speelde. En hij was vaak stil. Bijna niemand herinnerde zich dat Vincent goed kon tekenen. Jammer genoeg zijn er van hem geen kindertekeningen bewaard gebleven.

Hier zie je de **school** en hier het **huis** van de familie Van Gogh.

ZEVENBERGEN EN

1864-1866

Kostschool en gastgezin

Toen Vincent elf was ging hij naar een school voor keurige 'jongeheren en jonge juffrouwen' in Zevenbergen. Dat was vijftwintig kilometer verderop: nu een halfuurtje met de auto, maar met het rijtuig van dominee Van Gogh meer dan twee uur rijden. Het was een kostschool, waar kinderen ook moesten wonen. Alleen in de vakanties gingen ze naar huis. Vincents ouders brachten hem erheen. Toen ze afscheid namen en de straat uit reden, voelde Vincent zich verschrikkelijk alleen. In Zevenbergen had hij vooral veel heimwee. Later zou hij zeggen dat hij er niks had geleerd.

Toch ging hij daarna naar de middelbare school, in Tilburg. Door de week logeerde hij bij een 'gastgezin':

Het is lastig te zien maar dit is Vincent, met een pet op zijn knie. De schoolmeesters droegen allemaal een hoge hoed.